

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	13
ΜΕΡΟΣ Ι	
Η μακρά ετερόδοξη παράδοση της χρηματοπιστωτικής σφαίρας ως αντιπαραγωγικής δραστηριότητας. Μια μαρξ(ιστ)ική αποτίμηση	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. Ο παρασιτικός σταθερά απών ιδιοκτήτης στην παράδοση των Κέυνς - Βέμπλεν - Προυντόν	23
Επιστρέφοντας στον Ρικάρντο.....	24
Οι Βέμπλεν και Κέυνς στην εποχή των χρηματιστηριακών κοινών μετοχών.....	27
<i>Η «λατρεία» των κοινών μετοχών</i>	27
<i>Σύντομο σχόλιο σχετικά με τη φύση του καπιταλισμού μετά το τέλος του 19ου αιώνα</i>	33
<i>Η χρηματοπιστωτική σφαίρα και η κυριαρχία του σταθερά απόντος ιδιοκτήτη στην ανάλυση του Βέμπλεν</i>	35
<i>Ο Κέυνς και η παρασιτική «τρίτη» τάξη: η σπανιότητα ως κοινωνική εξουσία</i>	41
<i>Προυντόν: μια σύντομη παρέκβαση στην ιστορία της ιδέας του επενδυτή χωρίς ρόλο</i>	48
Ο Ρικάρντο στη Γουόλ Στριτ και το φαινόμενο της παρατήρησης δευτέρου βαθμού	52
<i>Ο Ρικάρντο στη Γουόλ Στριτ</i>	52
<i>Η βασική αντιπαράθεση σε σχέση με τη χρηματοπιστωτική σφαίρα στο πλαίσιο των μη μαρξιστικών προσεγγίσεων.....</i>	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Ο ρικαρντιανός μαρξισμός και η χρηματοπιστωτική σφαίρα ως αντιπαραγωγική δραστηριότητα	63
Η μαρξική χρηματική θεωρία της αξίας και του κεφαλαίου: ένα γενικό περίγραμμα.....	63
Ο κυρίαρχος «ρικαρντιανός μαρξισμός» και οι αμφιταλαντεύσεις του ίδιου του Μαρξ απέναντι στην Κλασική Πολιτική Οικονομία	69
Η χρηματοπιστωτική σφαίρα ως παρασιτισμός: το <i>Χρηματιστικό Κεφάλαιο</i> του Ρούντολφ Χίλφερντινγκ	73

<i>Η εγκατάλειψη της έννοιας του συνολικού-κοινωνικού κεφαλαίου</i>	74
<i>Η βιομηχανία στη μέγγενη της χρηματοπιστωτικής σφαίρας</i>	76
<i>Αναπτύξεις στο μοτίβο της επιχειρηματολογίας του Χίλφερντινγκ</i>	79
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο: παραγωγικό ή «παρασιτικό»;	85
<i>Η χρηματική θεωρία του Μαρξ στο Κεφάλαιο: τι είναι η καπιταλιστική παραγωγή και ποιος είναι παραγωγικός καπιταλιστής;.....</i>	87
<i>Μια σύντομη παρέκβαση. Η δεύτερη θεωρητική εκδοχή του Μαρξ: παραγωγική είναι μόνο η δημιουργία «υλικών» αξιών χρήσης.....</i>	91
<i>Η ιστορικοιστική ανάγνωση του Μαρξ και η κριτική της</i>	93
<i>Εισαγωγή στην έννοια του πλασματικού κεφαλαίου.....</i>	99
<i>Χρηματοπιστωτική σφαίρα, κρίση, καινοτομία και παραγωγή σχετικής υπεραξίας.....</i>	106
ΜΕΡΟΣ II	
Χρηματοπιστωτική καινοτομία, χρήμα και καπιταλιστική εκμετάλλευση.....	113
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Τα παράγωγα ως χρήμα;.....	115
<i>Κερδοσκοπία και παράγωγα.....</i>	115
<i>Μία σύντομη σημείωση για τη μαρξική αντίληψη του χρήματος</i>	118
<i>Ο καπιταλισμός, η χρηματοπιστωτική σφαίρα και τα παράγωγα: το ιστορικό υπόβαθρο της παρέμβασης του Χίλφερντινγκ.....</i>	120
<i>Οι θέσεις του Χίλφερντινγκ σχετικά με τα παράγωγα και την κερδοσκοπία.....</i>	124
<i>Σχετικά με τον οικονομικό ρόλο των παραγώγων.....</i>	125
<i>Κερδοσκοπία και κερδοσκόποι: το εγγενές πνεύμα του καπιταλισμού.....</i>	128
<i>Το θεμελιώδες ερώτημα σε σχέση με την καπιταλιστική εκμετάλλευση</i>	133
<i>Τα παράγωγα ως νέα μορφή χρήματος;</i>	135
<i>Η θέση του Χίλφερντινγκ</i>	135
<i>Οι αδυναμίες της συλλογιστικής του Χίλφερντινγκ και οι προοπτικές μιας διαφορετικής ανάλυσης.....</i>	139
<i>Αγορές παραγώγων και φετιχισμός του χρήματος: η προσέγγιση του Χίλφερντινγκ ως γέφυρα με τον σύγχρονο διάλογο</i>	144
<i>Ο φετιχισμός του χρήματος</i>	144
<i>Πρόσφατες αντιλήψεις των ιδεών του Χίλφερντινγκ</i>	145
<i>Ιδέες για περαιτέρω διερεύνηση.....</i>	152
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Χρηματοπιστωτικό σύστημα, πειθαρχία και κοινωνική συμπεριφορά. Ανιχνεύοντας τους όρους ενός προβλήματος που ουδέποτε τέθηκε με ορθό τρόπο	155
<i>Μια γκροτέσκα συνάντηση (που δεν έλαβε χώρα): ο Χάγιεκ απέναντι στον Προυντόν.....</i>	155

Παρέκβαση: το υπόβαθρο της διαμάχης για τον σοσιαλιστικό οικονομικό λογισμό	161
<i>Σοσιαλισμός και εργασιακή θεωρία της αξίας: ο Λούντβιχ φον Μίζες (Ludwig von Mises) απέναντι στον παραδοσιακό μαρξισμό</i>	163
<i>Οι σοσιαλιστές της αγοράς: η νεοκλασική θεωρία της αξίας στην υπηρεσία του σοσιαλισμού</i>	165
Ο Λάνγκε προκαλεί τους νεοκλασικούς: το γραφείο κεντρικού σχεδιασμού στη θέση του βαλρασιανού πλειστηριαστή	168
Η συμβολή του Χάγιεκ στη διαμάχη: ο καπιταλισμός είναι αδύνατος χωρίς το χρηματοπιστωτικό σύστημα.....	172
Ο Κέυνς απέναντι στον Χάγιεκ: ανιχνεύοντας τα όρια του ριζοσπαστικού κεϋνσιανισμού	178
Η χρηματοπιστωτική σφαίρα ως «τραύμα» στην κυρίαρχη οικονομική σκέψη	183
ΜΕΡΟΣ III	
Επανεξετάζοντας τη χρηματοπιστωτική σφαίρα στο μαρξικό αναλυτικό πλαίσιο	191
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. Ιστορικά παραδείγματα από τη χρηματοπιστωτική σφαίρα	193
Η τιτλοποίηση στον πρώιμο καπιταλισμό: η κρυφή πλευρά των γεγονότων	194
<i>Σχετικά με τη φύση του χρηματοπιστωτικού συστήματος</i>	196
<i>Για τον χαρακτήρα της χρηματοπιστωτικής αναπαράστασης: χρηματοπιστωτική σφαίρα και γνώση</i>	200
Η χρεοκοπία της Barings Bank: μια εισαγωγή στην εμπορευματοποίηση του κινδύνου	203
Η κρίση των επισφαλών ενυπόθηκων δανείων: η συγκυρία της χρηματοπιστωτικής κατάρρευσης στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης ρύθμισης	208
<i>Το νεοφιλελεύθερο μοντέλο χρηματοπιστωτικής ρύθμισης</i>	208
<i>Σχολιασμός διαφόρων ερμηνειών της κρίσης των subprime</i>	212
<i>Η χρηματοπιστωτικοποίηση ως εύθραυστη ρύθμιση</i>	219
Η κρίση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος την περίοδο 1992-1993.....	221
<i>Χρηματοπιστωτικές αγορές και νομισματικές ενώσεις: ένα γενικό περίγραμμα</i>	223
<i>Απρόβλεπτα γεγονότα (η πάλη των τάξεων) και η υπεράσπιση της νομισματικής πρόσδεσης</i>	227
<i>Στρατηγικές κατ' ακολουθία συναλλαγές</i>	228
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. Πλασματικό κεφάλαιο και χρηματοπιστωτική σφαίρα. Εισαγωγή στην ανάλυση του Μαρξ (στον τρίτο τόμο του Κεφαλαίου)	235
Προκαταρκτικές οριοθετήσεις	236

<i>Το φάντασμα του Κέυνς και του Βέμπλεν</i>	236
<i>Οι ετερόδοξες (μαρξιστικές) προσεγγίσεις της χρηματιστικοποίησης: μια σύντομη περίληψη</i>	239
<i>Φάσματα του Μαρξ</i>	245
Η θέση του Μαρξ στις συζητήσεις σχετικά με τη χρηματοπιστωτική σφαίρα: μια πρώτη διαχωριστική γραμμή.....	248
<i>Η συζήτηση για την Υπόθεση Αποτελεσματικής Αγοράς: η ραχοκοκαλιά της κυρίαρχης χρηματοοικονομικής θεωρίας και πρακτικής</i>	249
<i>Συμπεριφοριστικές προσεγγίσεις</i>	256
<i>Η κοινωνία ως σύνθετη διάταξη μη διαφανών κοινωνικών σχέσεων: η αφετηρία του μαρξικού επιχειρήματος</i>	259
Η έννοια του πλασματικού κεφαλαίου στην ανάλυση του Μαρξ.....	262
<i>Η θεωρητική ανάλυση</i>	262
<i>Ένα παράδειγμα</i>	266
Προς μια Πολιτική Οικονομία του κινδύνου και μια νέα αντίληψη της χρηματιστικοποίησης.....	268
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. Η χρηματιστικοποίηση ως τεχνολογία εξουσίας Ενσωματώνοντας τον κίνδυνο στο μαρξικό θεωρητικό πλαίσιο	271
<i>Εισαγωγή στη διάσταση του κινδύνου</i>	271
Η αόρατη πλευρά των χρηματοπιστωτικών αγορών: κανονικοποίηση στη βάση του κινδύνου.....	274
<i>Ο υπολογισμός του κινδύνου ως κεντρικό στοιχείο της κυρίαρχης χρηματοπιστωτικής θεωρίας</i>	274
<i>Η πραγματική λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών: τυποποίηση στη βάση του κινδύνου</i>	279
Μια αναγκαία παρακαμπτήριος: η φουκωική έννοια της κυβερνησιμότητας.....	283
<i>Η φουκωική προσέγγιση του ζητήματος της ρύθμισης μιας πειθαρχικής κοινωνίας</i>	283
<i>Παρεμβάλλοντας τον Φουκώ στη μαρξιστική ανάλυση της χρηματοπιστωτικής σφαίρας</i>	288
Μια σύντομη εισαγωγή στον γενναίο νέο κόσμο της χρηματοπιστωτικής σφαίρας.....	294
Γιατί τα παράγωγα αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση της σύγχρονης χρηματοπιστωτικής σφαίρας, όταν αυτή την εννοούμε ως τεχνολογία εξουσίας;.....	302
Τα παράγωγα και η διάσταση του αφηρημένου κινδύνου. Ολοκλήρωση της επιχειρηματολογίας.....	305
Η δυναμική του σύγχρονου καπιταλισμού.....	310
ΜΕΡΟΣ IV	
Η κρίση της ευρωζώνης.....	313

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Προς μια Πολιτική Οικονομία των νομισματικών ενώσεων.	
Επιστρέφοντας στην κρίση της ευρωζώνης.....	315
Η ασυνέχεια στην κυρίαρχη συλλογιστική.....	316
Προς μια μαρξική Πολιτική Οικονομία των νομισματικών ενώσεων.....	322
Επιστροφή στο ζήτημα του χρήματος: νομισματικές ενώσεις, κόστη συναλλαγών, και η αναζήτηση καλών χρηματικών πρακτικών.....	322
Περιγραφή της στρατηγικής του ευρώ.....	324
Μια εναλλακτική περιγραφή της πρώτης φάσης της ευρωπαϊκής συμβίωσης: κάποια βασικά γεγονότα.....	331
Τα ελλείμματα χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και το στρατηγικό δίλημμα του ευρώ.....	339
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10. Η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση και οι αντιφάσεις της.....	345
Ένα γενικό διάγραμμα της οικονομικής πολιτικής στον σύγχρονο καπιταλισμό.....	346
Η ευρωζώνη ως <i>sui generis</i> νομισματική ένωση.....	351
Μεγαλύτερη πειθαρχία με αντίτιμο μεγαλύτερη αστάθεια: ο επικίνδυνος συμβιβασμός στην περίπτωση του ευρώ.....	351
ΟΝΕ και ηθικός κίνδυνος: ο θρίαμβος του νεοφιλελευθερισμού.....	354
Μια αναγκαία παρέκβαση: η Ελλάδα ως ακραία περίπτωση νεοφιλελεύθερης διακυβέρνησης.....	361
Ηθικός κίνδυνος και πειθάρχηση διά της αγοράς.....	366
Επανεξέταση της ΟΝΕ: γενική περιγραφή και λειτουργία.....	370
Καλώς ήλθατε στην έρημο του ευρωπαϊκού καπιταλισμού.....	372
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Χρηματοπιστωτικές αγορές, κρατικό χρέος και λιτότητα: οι όροι του προβλήματος και το διάγραμμα μιας λύσης.....	377
Η θεμελιώδης ασυμμετρία του κρατικού χρέους.....	378
Βιωσιμότητα χρέους: το γενικό πλαίσιο.....	380
Οι όροι του προβλήματος.....	396
Η βασική ιδέα.....	400
Το υπόδειγμα αντιμετώπισης του χρέους.....	404
Οι βασικές μακροοικονομικές υποθέσεις.....	404
Τα κύρια αποτελέσματα του υποδείγματος.....	406
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	
Ένα θεωρητικό και πολιτικό σχέδιο για το μέλλον.....	417
Βιβλιογραφία.....	425